

Budapestre vonatkozó újságikkek		Osztályozás	
Szerző:	(ábrán)	Tárgy	725.092.1
Cím:	A palotai legénybíró.	Hely	
Forrás:	Ezti Helyi Lap	Idő	1970.
(Hely)		Személy	
(Idő)	1970. júl. 29.	Helyszám	
(Köt. v. füz.)			
(Oldal)			

244
MEGJEGYEZZÜK

A PALOTAI LEGÉNYBÍRÓ

Az újpalotai városrészt építése furcsa gondot okozott: mi legyen a régi, hagyományos utcanevekkel, s milyen neveket adjanak az új lakótelep kialakuló utcáinak, közttereinek.

Az építkezés haladtával ugyanis elég nagy régi részt lebontanak, megszűnik a Páskomdülő út, a Páskomliget-, a Pattogós-, a Zsókavár- és a Páskomkert utca. Nevük azonban nem merül feledésbe. A Városházán elfogadták a XV. kerületi Tanács javaslatát, úgy határoztak: a régi utcák — nagyjából-egészéből ugyanazon a helyen — visszakapják eredeti nevüket az újpalotai városrészben. Más hely- és néprajzi — egyebek közt a Száraznád, a Legénybíró, a Kontyfa — elnevezéseket pedig kiterjesztik az új lakótelepre. Ezek a nevek évszázados helytörténeti emlékeket, néprajzi szokásokat idéznek, Rákospalota múltjának részévé váltak. Eredetüket ma már kevesen ismerik. Talán csak a legidősebbek tudják a kerületben, hogy a mai Növényolajgyár helyén valamikor tó volt, amely a XVIII—XIX. század fordulóján teljesen feltöltődött, elmocsarasodott. Az 1800-as évek elején már nádat kaszáltak az ellaposodott területen, s attól kezdve Száraznádnek nevezték a környéket. (Ezért javasolta most a tanács ezt az utcanévet.) A Legénybíróról pedig valószínűleg csak a néprajzkutatónak jut eszébe, hogy a korábbi századokban, a zárt, feudális közösségekben — Rákospalotán is — azt a fiatal gazdát nevezték így, akit a többiek a kocsmái rendbontók és a garázdák megfélemlítésére választottak ki maguk közül. S a Kontyfa utca a rákospalotai asszonyok népviseletére utal: a kontyfára, amely az asszonyok csomóba-fogott haját összetartotta, felmagasította, díszítette.

Sok új lakótelepen keltettek már zavart és értetlenséget a szeszélyesen kiválasztott, oda nem illő utca- és közterületi elnevezések. A XV. kerületi Tanács elhatározása jó példa rá, hogyan kell megőrizni és ápolni a helytörténeti, a néprajzi hagyományokat az utcanevekben is. Reméljük, hogy a módszer más városrészekben, más lakótelepeken is követik majd, hiszen helytörténeti és néprajzi hagyományokban nemcsak Rákospalota bővelkedik.

(ábrán)